

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας: 104 33
Πληροφορίες: Ιορδανίδης Ηλίας
Τηλέφωνο: 2132161344

**Αθήνα, 22 -03-2022
Αρ. Πρωτ:Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 16874**

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων εμφιαλωμένων νερών που κυκλοφορούν στο εμπόριο. Εξέταση της επισήμανσής τους.

Σχετ: α. Η Α1β/4841/12-06-1979 Υγειονομική Διάταξη (ΦΕΚ 696/Β/21-08-1979) με θέμα «Περί της ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών», όπως ισχύει
β. Το υπ' αριθμ. Π.Δ. 433/83 (ΦΕΚ 163/Α/9.11.83) «Όροι εκμετάλλευσης και κυκλοφορίας στο εμπόριο φυσικών μεταλλικών νερών», όπως ισχύει
γ. Η ΚΥΑ 56591/9.6.04 (ΦΕΚ 887/Β/15.6.04) «Καθορισμός του καταλόγου των οριακών τιμών συγκεντρώσεων και των ενδείξεων για την επισήμανση των φυσικών μεταλλικών νερών,....»
δ. Η ΔΥΓ2/ΓΠοικ.66825/13.5.2008 εγκύκλιος της Υπηρεσίας με θέμα «Επισήμανση φυσικών μεταλλικών νερών»
ε. Η ΔΥΓ2/Γ.Π.87194/28.7.2009 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Επισήμανση των εμφιαλωμένων νερών».
στ. Η Δ1δ/ ΓΠ οικ.80061/22.11.2016 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας (ΑΔΑ ΩΩΛΠ465ΦΥΟ-ΧΥΙ) με θέμα: «Ονομασία με την οποία κυκλοφορούν τα μεταλλικά νερά στο εμπόριο».
ζ. Η Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 21793/7.4.2021 εγκύκλιος με θέμα: «Επισήμανση φυσικών μεταλλικών νερών –ενδείξεις στις ετικέτες των φιαλών των φυσικών μεταλλικών νερών» (ΑΔΑ Ω2Χ4465ΦΥΟ-ΝΦΟ).

Με αφορμή καταγγελίες που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με την επισήμανση εμφιαλωμένων νερών που κυκλοφορούν στο εμπόριο και με στόχο:

- την άρτια εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας
- την πρόληψη της παραπληροφόρησης και παραπλάνησης του κοινού

παρακαλούμε, όπως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας και αφού λάβετε υπόψη την (α) έως (ζ) σχετ. νομοθεσία, διενεργήσετε άμεσα ελέγχους στα εμφιαλωμένα νερά που

κυκλοφορούν στο εμπόριο με σκοπό τον έλεγχο της επισήμανσής τους (ετικέτες, συνοδευτικές επιγραφές, διαφημίσεις, κλπ).

Οι έλεγχοι στο εμπόριο θα πρέπει να περιλαμβάνουν **δειγματοληψίες όλων των κατηγοριών των εμφιαλωμένων νερών** ήτοι:

- **εγχώριων επιτραπέζιων και φυσικών μεταλλικών νερών**
- **εισαγόμενων επιτραπέζιων νερών**
- **εισαγόμενων νερών πηγής**
- **εισαγόμενων φυσικών μεταλλικών νερών** που έχουν αναγνωριστεί από Κ-Μ της Ε.Ε. και κυκλοφορούν ελεύθερα στη χώρα.

Προς διευκόλυνση σας , υπενθυμίζονται τα ακόλουθα:

α) Για την επισήμανση **των επιτραπέζιων νερών** (εγχώριων και εισαγόμενων) εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 30 της (α) σχετ.

Τονίζεται ότι:

- σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 30 της (α) σχετ. «*Αναγραφή θεραπευτικών ιδιοτήτων του εμφιαλωμένου νερού ή αναλόγου περιεχομένου διαφήμιση με τα μέσα ενημερώσεως απαγορεύεται*»
- *Για ένα συσκευασμένο πόσιμο νερό απαγορεύονται οι ενδείξεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν σύγχυση με ένα φυσικό μεταλλικό νερό και κυρίως η ένδειξη «μεταλλικό νερό» (παρ.1β άρθρο 9 του ΠΔ 433/83).*

β) Για την επισήμανση **των φυσικών μεταλλικών νερών** μπορείτε να ανατρέξετε στην (ζ) σχετ. εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας. Επισημαίνεται ότι **οι διατάξεις του άρθρου 9 του (β) σχετ. εφαρμόζονται «[...] τόσο πάνω στη συσκευασία ή ετικέτα, όσο και σε κάθε μορφής διαφήμιση [...]**»

Ειδικότερα, οι ετικέτες στις φιάλες των φυσικών μεταλλικών νερών πρέπει να εξεταστούν αναλυτικά προκειμένου να διαπιστωθεί:

ι. Για τα εγχώρια φυσικά μεταλλικά νερά:

- Εάν η ονομασία κυκλοφορίας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (επιτρεπόμενες ονομασίες κυκλοφορίας είναι: «Φυσικό Μεταλλικό νερό», «Φυσικό Μεταλλικό νερό φυσικώς αεριούχο», «Φυσικό Μεταλλικό Νερό ενισχυμένο με αέριο της πηγής», «Φυσικό Μεταλλικό Νερό με προσθήκη διοξειδίου του άνθρακα»)
- Εάν αναγράφονται ενδείξεις που αποδίδουν σε ένα φυσικό μεταλλικό νερό ιδιότητες πρόληψης, θεραπευτικής αγωγής ή θεραπείας μιας ανθρώπινης ασθένειας , η ένδειξη «ενισχύει την πέψη», η ένδειξη «μπορεί να ευνοεί τις ηπατοχολικές λειτουργίες» ή παρόμοιες ενδείξεις οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και γ' της παρ.2 του άρθρου 9 του ΠΔ 433/83
- Η αναγραφή οποιασδήποτε ένδειξης που δεν προβλέπεται στις επιτρεπόμενες ενδείξεις του Παραρτήματος ΙΙΙ του (β) σχετ.
- Η αναγραφή **μη επιτρεπόμενων και παραπλανητικών ενδείξεων** όπως «κατάλληλο για βρέφη», «βρεφικό νερό» ή άλλων συναφών ενδείξεων

- Αν το ελεγχόμενο φυσικό μεταλλικό νερό βρίσκεται στον κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. στη διαδρομή:
https://ec.europa.eu/food/document/download/ec4fbcc0-7185-4dce-820a-27f7e2653dad_en
- ii. Για τα φυσικά μεταλλικά νερά που έχουν αναγνωριστεί σε άλλα κ-μ της ΕΕ και κυκλοφορούν στο εμπόριο:
 - Εάν η ονομασία κυκλοφορίας είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (επιτρεπόμενες ονομασίες κυκλοφορίας είναι: «Φυσικό Μεταλλικό νερό», «Φυσικό Μεταλλικό νερό φυσικώς αεριούχο», «Φυσικό Μεταλλικό Νερό ενισχυμένο με αέριο της πηγής», «Φυσικό Μεταλλικό Νερό με προσθήκη διοξειδίου του άνθρακα», «Natural mineral Water», «Naturally Carbonated natural Mineral Water», «Natural mineral water fortified with gas from the spring», «Carbonated natural mineral water»)
 - Η αναγραφή οποιασδήποτε ένδειξης που δεν προβλέπεται στις επιτρεπόμενες του Παραρτήματος ΙΙΙ της Οδηγίας 2009/54/ΕΚ.
 - Η αναγραφή **μη επιτρεπόμενων και παραπλανητικών ενδείξεων** όπως «κατάλληλο για βρέφη», «βρεφικό νερό» ή άλλων συναφών ενδείξεων
 - Αν το ελεγχόμενο φυσικό μεταλλικό νερό βρίσκεται στον κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. στη διαδρομή:
https://ec.europa.eu/food/document/download/ec4fbcc0-7185-4dce-820a-27f7e2653dad_en

Σε περίπτωση που από τον έλεγχο της επισήμανσης (είτε στην ετικέτα, είτε στις διαφημίσεις) διαπιστωθεί ότι δεν εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις παρακαλούμε όπως ενημερώσετε σχετικά τους υπόχρεους προκειμένου να συμμορφωθούν εγκαίρως. Σε διαφορετική περίπτωση, σε συνεργασία με τυχόν συναρμόδιες αρχές, παρακαλούμε όπως μεριμνήσετε ώστε να επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία κυρώσεις, εφόσον αυτό απαιτηθεί.

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων, παρακαλούμε όπως συμπληρώσετε το συνημμένο Πίνακα με τα αποτελέσματα των ελέγχων και να το αποστείλετε μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email: ymp_secretary@moh.gov.gr) στην Υπηρεσία μας. Ο εν λόγω Πίνακας μπορεί να αναζητηθεί μαζί με την παρούσα εγκύκλιο στη διαδρομή:

Αρχική σελίδα Υπουργείου Υγείας (www.moh.gov.gr) > Υγεία> Δημόσια Υγεία> Υγιεινή Περιβάλλοντος> Προστασία Ποιότητας Υδάτων> Ποιότητα Εμφιαλωμένων Νερών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Συνημμένα: (1) Πίνακας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ**Α. ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ****1. Όλες τις Περιφέρειες**

Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας
και Κοινωνικής Μέριμνας όλων των ΠΕ
Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής
και Υγειονομικού Ελέγχου

2. Διευθύνσεις Υγειονομικού Ελέγχου

και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. της
Περιφέρειας Αττικής

Β. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ**1. Όλες οι Περιφέρειες της χώρας**

Γραφεία Γεν. Δ/ντών Δημόσιας Υγείας

2. ΑΑΔΕ

Γ.Χ.Κ.

Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων
Αναστασίου Τσόχα 16
11521 Αθήνα

**3. Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας
Καταναλωτή**

Πλατεία Κάνιγγος
106 77, Αθήνα

Γ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
2. Γραφείο αν. Γενικού Διευθυντή Δημόσιας
Υγείας και Ποιότητας Ζωής
3. Δ1(δ) (5)

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΩΝ ΝΕΡΩΝ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Υπηρεσία:

α/α	Ημερομηνία Ελέγχου	Κατηγορία ελεγχόμενου εμφιαλωμένου νερού (Επιτραπέζιο, ΦΜΝ, Νερό Πηγής)	Εγχώριο/ Εισαγόμενο	Ονομασία Νερού (Εμπορική Επωνυμία αν είναι ΦΜΝ)	Αν πρόκειται για ΦΜΝ, είναι δημοσιευμένο στον κατάλογο των αναγνωρισμένων φυσικών μεταλλικών νερών (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Η επισήμανση είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Αν όχι, ποιος είναι ο λόγος τη μη συμμόρφωσης	Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αναφέρετε τα μέτρα συμμόρφωσης